Laiškas Valerijai Čiurlionytei, 1917-06-11, [iš Sočio – į Iskorostį].

Ant mano stalo keturi magnolijų žiedai,

Ant mano stalo keturi magnolijų žiedai, bet tai jau visi turtai. Nėra gražesnių žiedų kaip magnolijos…

Balti jie kaip marių putos vidunaktį, o gal ir dar baltesni.

Balti jie kaip kalnų krioklio saulėtą dieną vėsioj bedugnėj vandenys, o gal ir dar baltesni…

Balti jie kaip baltos naktys, kaip balti gulbių sparnai ir balandžių, kaip baltas jaunystės skridimas, o gal ir dar baltesni…

Lapai jų kaip iš špižiaus nukalti. Forma jų tokia kaip liaurų, bet triskart už liaurų storesni ir mažiausiai 6 kartus didesni. Ir lapai tie aplink žiedą kaip špižinis vainikas. Jie ir nelinksta visai, tik lūžta. O vidury trupaus špižinio vainiko tyli ir nebyli balta taurė. Jei toj taurėj būtų nuodai — galėtų nusinuodyti pusė pasaulio. Jei toj taurėj būtų raudonas vynas — užtektų didelei didelei jaunimo iškilmei. Jei toj taurėj būtų saldus midutis gėrimėlis — užtektų visai slauniai giminei lietuvių, kad švęsti Jono Kupalos naktį ir per naktį kupalioti, ir dievas Ragutis būtų labai linksmas. O kadangi dabar tojoj taurėj tiktai kvepmenos ir kvepmenos ir svaiguliai, tai aš vienas geriu, vienas švenčiu iškilmę ir vienas dainuoju…

Špižinių lapų vainikas ir jo viduryj didelė didelė sultinga kvepianti taurė.

Ir visos keturios kvepiančios taurės — jos yra tavo, jos yra Tavo ir del Tavęs…

Ar tu žinai, kokią puikią, kokią dieviną karūną tu turi! Jokie karaliai ir jokie galiūnai šioje žemėj tokio vainiko niekuomet nedėvėjo!

Keturios magnolijų taurės — Tavo vainikas!

Vakar vėlai naktį buvau ant kalno aukščiausio, kuri[s] yra pagal mus, kur gyvatės ir žalčiai.

Ir matės, ir girdėjos, kaip ilsis mėlynos kalnų viršūnės, mėlyni kloniai, mėlynos marės ir beribės…

Ir vėlei nubudo, nubudo manyj kalnų nerimastis… Girdėjos, kaip kažkur už klonių ir kalnų pačiame vidunaktyj staugia-dūksta šakalai… Ar tu žinai, ką galima justi sėdint vidunaktį ant aukšto kalno absoliutiškoj tylumoj ir girdėti, kaip skamba kalnai ir klonys nuo pasiutusio šakalų staugimo! Rodos, kad ir patsai dūksti, ir staugi. Ir taip vėl insmigo troškimas in kalnus. Ir dabar laukiu, kad tik dangus išsigiedrytų, o manau, kad jis išsigiedrys, nes jau visa savaitė ar daugiau kaip debesys ir debesys, o kai dangus išsigiedrys — eisiu tuojau į kalnus. Toli-toli. Į Krasnaja Polianą. Dešimčiai dienų. Tai galiu išeiti ar rytoj, ar poryt.

Ir noriu iki 24 in Sočį atgal sugrįžti. Kad Joną kupalioti. Ir gal kiek pailsėti, nes 2—5 liepos vėlei trauksiu į kalnus 3—4 savaites, in tą šalį, kur tik arai ir vėjai dūksta. Jau beveik tikrai insipyniau in tą kompaniją keliauninkų. Į Krasnaja Polianą einame tik du su mažiuku gimnazistuku. Baisoka, kad miške šakalai nesusprogt, bet manau, kad bus gerai.

O toli į kalnus būsim keturi vyrai. Žinai — aš jau vyras. Ant tų kalnų, kur atvažiavęs vargiai vargiai uždusęs užlipdavau, dabar lengvai užbėgu. Ar gerai?

Tik man norėtųs prieš išeinant gauti nuo tavęs žinutę-žodelį. Jau taip senai nuo tavęs nieko nebėra. Jau taip senai nuo Tavęs jokio žodelio. Aš noriu, kad tu mane in tą kelionę palaimintum. Aš noriu, kad su manimi būtų tavo žodis. Aš noriu, kad Tavo geras žodelis būtų su manimi kalnuose krūtinėj… Ar aš dar gausiu, ar gausiu prieš išeinant nuo tavęs nors žodelį? Ar tu dar atsiminsi mane?.. — Aš

šiąnakt sapnavau didelę didelę kvepiančią pievą ir aš pjoviau joje aukštą žolę iki krūtinės…

Būk džiaugsminga savo kvepmenų ryte.

Bučiu[o]ju.
B[a]lyt[i]s
11/VI — 17

KOMENTARAI